

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociației institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

□

Redactor: **Dr. Mihai Velicium.**

Sumarul:

Legea Bancară și soarta băncilor românești din Ardeal și Banat. — Problema socială și economia noastră națională. — Statuti în legătură cu încheierea bilanțurilor pe 1934. — Situația. — *Cronica*: Banca Națională a României.

Legea Bancară și soarta băncilor românești din Ardeal și Banat.

De **Dr. Ioachim Toleiu, Cluj.**

Cuvânt introductiv.

Cu ziua de 8 Mai 1934 a fost pusă în aplicare „Legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.”¹⁾

Atât în expunerea de motive cât și în declarațiile făcute de dl Victor Slăvescu, ministrul de finanțe și autorul oficial al legii bancare, în cursul discuțiilor parlamentare, revine ca un refren „tendința de concentrare a băncilor”, adică nzuința de a promova „crearea de bănci puține, dar mari și puternice”, urmând ca băncile mici, cari „nu corăspund unei necesități reale a vieții economice”, ba ar fi chiar „dăunătoare propășirii economice și financiare a țării noastre”, — să fie lichidate în cel mai scurt timp posibil.

Această tendință a fost tradusă apoi și în textul concret al legii, fixându-se condițiuni atât de grele pentru înființarea

și funcționarea băncilor mici, — înțelegând în sistemul legii bancare sub „bănci mici” instituțiunile financiare cu un capital social până la 8 (opt) milioane Lei stabilizați, încât existența lor devine imposibilă. Mai observăm, că în noțiunea de „bănci mici” intră și majoritatea covârșitoare a băncilor românești din Ardeal și Banat.

Lichidarea băncilor mici apare deci ca o urmare firească a voinței legiuitorului, voință exprimată de altcum și pe față de către autorii legii.

Astfel întârziind acordarea ajutorului bănesc solicitat cu atâta stăruință și cu atâta dreptate de către băncile mici și în deosebi de către băncile românești din Ardeal și Banat, paralizate prin efectele dezastruoase ale numărăoaselor moratorii și legi de conversiune, legiuitorul român vine, poate fără să vrea, și le dă lovitura de grație!

Dom încerca să arătăm chiar prin prizma marilor interese ale economiei noastre naționale, — și credem că vom reuși pe deplin, — că toate argumentele oficiale cu care s'a subliniat necesitatea de concentrare excesivă a capitalurilor fără să se țină seamă de interesele specifice locale, sunt deplasate — dar că în orice caz este fundamental greșită politica de concentrare plănuită de legiuitorul nostru în o atât de largă măsură, încât ea poate avea ca urmare desființarea tuturor băncilor mici, ba va periclită și existența unora dintre băncile mijlocii.

¹⁾ Publicată în Mon. Of. Nr. 105 din 8 Mai 1934. — Regulamentul legii a fost publicat și promulgat în Mon. Of. Nr. 222 din 26 Sept. 1934

Cu considerațiuni și argumente de ordin juridic, economic-financiar și statistic vom dovedi, că băncile mici în genere și băncile ardelenesti în special, — abstracție făcând dela covârșitorul rol național, pe care acestea din urmă, l-au avut în trecutul neamului, — în actualul stadiu al evoluției economice și încă pentru multe decenii de aci înainte, nu numai că nu sunt păgubitoare ritmului normal al vieții economice și financiare, dar dimpotrivă ele sunt încadrate organic și indisolubil în marele organism economic național.

Indrăsnim chiar să afirmăm, că *băncile mici și în special băncile românești din Ardeal și Banat sunt indispensabile în vederea desăvârșirii operei de refacere și consolidare economică și financiară a țării, atât de indispensabile, încât dacă nu ar exista, ele ar trebui create!*

În consecință legiuitorul nostru atunci când desființează o organizație bancară cu rădăcini adânci în realitățile economice, săvârșește o regretabilă operă de dărâmare.

Punând în evidență erezia legiuitorului — încă până nu e prea târziu, — dorim și nădăjduim să determinăm o schimbare de mentalitate, care apoi să fie concretizată în modificarea legii bancare în direcția preconizată de noi.

* * *

Pentru a înțelege mai bine situația creată de legea bancară băncilor mici în genere și băncilor românești din Ardeal și Banat în special, este necesar, ca mai întâi să supunem unui examen sumar analitic întreaga lege bancară așa cum ea urea să se însăileze în cadrul juridic și economic azi în ființă în țara noastră.

Obiectivul ce urmărim fiind modificarea legii, și mai ales aplicarea ei cât mai bine posibil, conform intereselor național-economice *românești*, nu vom da firește un manual sau un comentariu pentru inițierea în detaliile legii, ci — arătând în treacăt și părțile bune ale legii, vom stărui în deosebi asupra acelor dispozițiuni, care după părerea noastră și a altor specialiști în materie, nu cadrează cu principiile generale de drept și de economie, consacrate de sistemul nostru juridic și economic, și

nici cu scopul final urmărit de legiuitor și care este: *normalizarea vieții economice și financiare prin însănătoșirea creditului.*

CAPITOLUL I.

Caracteristicile generale ale legii bancare.

Părțile bune ale legii. — Legea bancară și refacerea creditului. — Raționalizarea și modernizarea comerțului de bancă. — Legea bancară ca operă de unificare și codificare. — Legea b. și codul de comerț. — Legea b. și unificarea societăților comerciale. — Greșeli în ordinea de unificare legislativă. — Incoerențe și contradicții organice și principiale. — Fazele de pregătire a legii bancare.

Despre legea bancară putem spune — ca o apreciere generală și sumară — că ea marchează un real și îmbucurător progres în raport cu situația precedentă, dar nu corespunde așteptărilor — după atât de îndelungate preparative — nici ca ideologie diriguitoare în materie politică-economică, și nici ca operă tehnică legislativă.

Indiv Absoluta obiectivitate ce ne călăuzește în expunerea de față ne impune să recunoaștem, că legea bancară are și numeroase părți bune, izvorite în deosebi din bogatele experiențe de după războiu.

Este incontestabil, că odată cu normalizarea comerțului de bancă într'un cadru juridic modernizat, se va pune capăt unei situațiuni, care seamănă prea mult a anarhie, și va contribui la întremarea creditului, bine înțeles în măsura în care activitatea bancară ca regulator a producției este destinată să influențeze pulsul vieții economice.

Legea bancară conține dispozițiuni salutare menite să refacă încrederea deținătorilor de capitaluri în organismul bancar, atât de sdruncinat și atrofiat pe deoparte prin efectele crizei economice generale, pe de altă parte și în largă măsură chiar prin greșelile și abuzurile săvârșite în administrarea băncilor.

Pentru că să nu uităm un adevăr elementar: *mai presus de crizele economice și alte imponderabile ca factori independenți de voința omenească, conducerea pricepută, prevăzătoare și cinstită constituie garanția primordială și hotărâtoare în afirmarea puterii bancare.*

Băncile — puține la număr ce e drept, — care în acest punct au fost și sunt invulnerabile, au putut să înfrunte cu succes valurile apocaliptice ale unei crize economice fără precedent și — cele care vor fi lăsate să trăiască — vor putea acosta în rada unei vieți normale, ce va să vie după liniștirea furtunii.

Statornicirea unei *responsabilități reale și solidare* a administratorilor, directorilor și censorilor prin aplicarea *normelor dela mandat*, limitarea *cheltuielilor de constituire*, reglementarea *primelor de fondare*, interzicerea constituirii capitalului social prin „*debiuri în cont*” și prin „*aporturi în natură*”, interzicerea pentru conducători de a face *operațiuni cu patrimoniul băncii*, îngrădirea *împrumuturilor către conducători*, prevederea de *garanții reale* pentru cazurile de scadență a răspunderilor, normele severe de *incapacitate și incompatibilitate*, încercarea prin norme pozitive de a *elimina pe politicianii sinecuriști din administrarea băncilor* (aceste dispozițiuni sunt de altcum destul de anemice...), un regim mai sever al *remunerățiunilor acordate conducătorilor* și în genere *limitarea beneficiilor și cheltuielilor de administrare*, număroase prevederi menite să preîntîmpine *mahinațiunile dolozive*, precum și *sancțiuni drastice* pentru abaterile săvârșite, și în sfârșit și un *control sever*, sistematic și permanent, care însoțește activitatea bancară dela înființare și până la lichidare, — toate aceste dispozițiuni sunt menite să opereze o adevărată *renaștere morală în materie de conducere și administrare bancară*.

Condițiunea sine qua non a eficacității practice a dispozițiunilor mai sus înșirate este însă: *aplicarea lor integrală și severă, fără nici un menajament*.

În privința aceasta cunoscând prea bine obiceiul pământului — fie-ne însă îngăduit să ne menținem pe linia unui scepticism bine justificat.

Tot la activul bunelor calități trebuie să înregistrăm și acele dispozițiuni ale legii bancare, care — cu severitate și promptitudine aplicate, — sunt sortite să asigure băncilor și capitalurilor cu care lucrează o mai mare soliditate și o mai tenace rezistență în fața momentelor critice și astfel — sporind încrederea de-

ponenților și a acționarilor, — să determine reînvierea spiritului de economie și refacerea creditului public și privat.

În categoria aceasta înglobăm acele dispozițiuni ale căror obiecte sunt: o mai largă *publicitate* a întregii activități bancare (publicarea anuală și semestrială a *bilanșurilor*, trimiterea *situațiunilor lunare* la Banca Națională), asigurarea *sincerității bilanșurilor* prin fixarea *bilanșului tip* și prin precizarea *evaluărilor*, interzicerea *operațiunilor prea riscate*, care periclitează *mobilitatea și solvabilitatea băncilor*, limitarea *participațiunilor* pe cont propriu în industrie și comerț, care abat institutele financiare dela rostul lor firesc (adecă: mijlocirea între cererea și oferta de capitaluri disponibile), apoi constituirea de *rezerve legale* foarte însemnate, cari merg până la de două ori capitalul social, — rezerve menite să constrângă băncile de a lucra mai mult cu *mijloacele proprii*, — micșorând astfel riscurile împreunate cu administrarea capitalurilor străine, — apoi *limitarea creditelor* ce se pot acorda unui *singur client*, și în sfârșit *ocrotirea minorității acționarilor*, precum și număroase și importante *avantajii fiscale* acordate în deosebi în vederea fuzionărilor, — și în vederea constituirii de rezerve.

Sub aspectul legiferării trebuie să recunoaștem că legea bancară umple un gol atât de mult simțit în legislația noastră economică-financiară.

Pe lângă contribuțiunea ce i se atribue în strădaniile de redresare a creditului, legea bancară constituie o etapă însemnată în evoluția normală spre *unificarea legislativă*, ca un instrument menit să contribuie și la desăvârșirea *unității sufletești* a neamului nostru.

Împreună cu toți bunii patrioți *accentuăm rolul imens pe care unificarea legilor trebuie să o aibe în această operă de unificare sufletească*, ca un *comandament suprem al vieții de stat național întregit în granițele etnice*.

Contra acestui comandament de înalt ordin național românesc nu este admisibil să păcătuiască nici o lege unificatoare, și — firește, nu-i este îngăduit aceasta nici unificatorului în materie de comerț bancar!

Dar legea bancară nu numai unifică, ci și crează, codifică, pentru că constituie *prima reglementare a comerțului de bancă în România*.

În măsura în care se dezvoltă și se amplifică anumite resorturi ale vieții economice, ele reclamă o reglementare pozitivă.

Astfel comerțul de bancă, — care era reglementat numai sporadic și de-a valma cu celelalte dispozițiuni în codul de comerț, — luând în deosebi dela începutul secolului de față o dezvoltare vertiginoasă și căpătând ample și numeroase aspecte noi și specifice, era firesc ca acest ram de activitate economică și financiară să fie scos din ansamblul codului general de comerț și reglementat aparte, la fel de pildă cu materia cambiei, cecului, asigurărilor pentru incendii, etc.

Codificarea aparte și crearea unui sistem unitar în materie de drept bancar era cu deosebire necesară în țara noastră, unde sub trei diferite regimuri de drept comercial (Vechiul Regat, Ardeal și Bucovina) aplicarea normelor de drept comercial era în mare măsură îngreunată prin numeroase controverse și conflicte de drept interprovincial.

În interesul unei sistematice opere de unificare legislativă regretăm însă foarte mult, că votarea și promulgarea legii bancare nu a fost precedată de unificarea și punerea în aplicare a codului general de comerț, care este pus la punct încă din anul 1931, conținând firește și reglementarea societăților comerciale. Este în orice caz regretabil, că nu s'a unificat mai întâi cel puțin materia societăților comerciale, așa cum reclama logica lucrurilor și cum cereau specialiștii în materie.

Această greșală de ordin tehnic legislativ nu este scuizabilă nici prin considerațiunea de „urgență“, — considerațiune atât de des invocată atât de autorii legilor de conversiune, cât și de autorul legii bancare, — dat fiind că legea conversiunii prevede pentru „lichidarea trecutului“ 17 ani, iar legea bancară prevede pentru lichidarea băncilor mici 5 (cinci) ani, termen ce se poate prelungi de către Consiliul Superior Bancar, deci este evident că considerațiunea „urgenței“ nu este sinceră.

Observarea unei ordine firești în mersul unificării legislative ar fi adus cu sine o statornicire a principiilor de bază, care guvernează viața societăților comerciale, și astfel — considerând că legea bancară îngăduie exercițiul comerțului de bancă numai societăților comerciale, — ar fi înlesnit în largă măsură aplicarea legii bancare, evitând repetarea atâtor dispozițiuni, care se referă în general la societățile comerciale.

Inversându-se aceasta ordine logică de legiferare și rămânând **neunificate** codurile generale de comerț, inclusiv materia societăților comerciale, vor persista și pe mai departe greutățile de aplicare și interpretare, inerente actualei stări haotice guvernată de trei diferite regimuri de drept.

Greșala aceasta va putea fi reparată cu prilejul modificării legii bancare.

În ceea ce privește preparativele legii bancare, menționăm că încă în anul 1928 a fost dat publicității un „anteproiect de lege“ bancară, elaborat de „Asociația Băncilor Române“, anteproiect care nu îngăduia exercițiul comerțului de bancă decât societăților anonime pe acțiuni.

Ținem să accentuăm, că acest „anteproiect“ a constituit baza tuturor lucrărilor legislative în materie de reglementare a comerțului bancar ce au urmat în anii 1931, 1933 și 1934.

Proiectul de lege prezentat parlamentului în anul 1931 de către dl C. Argetoianu a fost elaborat tot de către Asociația Băncilor Române și — exceptând unele mici și neînsemnate detalii — diferă de anteproiectul din 1928 în deosebi prin extinderea dreptului de a exercita comerțul de bancă la toate formele de societăți comerciale, deci și la societățile în nume colectiv și în comandită simplă.

Proiectul prezentat în 1934 Corpurilor Legiuitoare de către dl D. Slăvescu, ministrul de finanțe — proiect care a devenit legea actuală, — nu este altceva decât „reluarea proiectului din 1931“, — precum însuși autorul legii recunoaște în expunerea de motive.

Acest proiect a fost „completat și modificat“ ținându-se seamă de împrejurările și caracteristicile actuale ale sistemului de credit și bancă din România.

Dacă „instabilitatea împrejurărilor și a sistemului de credit“ din ultimii ani — anii de criză — au determinat 3—4 modificări ale proiectului inițial, o nouă și apropiată modificare a legii bancare este foarte probabilă.

O acțiune de modificare a legii bancare, — acțiune pe care vor fi obligate să o pornească băncile mici, — are și din acest punct de vedere toți sorții de izbândă. Dar legea mai conține dispozițiuni aspru criticate și de către băncile mari (de ex. reglementarea fuzionărilor).

Prin urmare avem tot dreptul să sperăm, că modificarea legii bancare va fi cerută de totalitatea băncilor românești.

(Da urma).

Problema socială și economia noastră națională.

Institutul de demografie din București cu nobila lui misiune de a urmări progresul numeric și calitativ al populațiunii țării, și-a luat rolul în serios chiar dela înființarea lui. Ca prim rezultat de mare importanță al activității sale am înregistrat cea mai fundamentală operațiune care stă la baza studiului unei națiuni: recensământul dela sfârșitul anului 1930. Acest recensământ făcut în condițiuni de ireproșabilă obiectivitate științifică, a format primul punct de reper în calea viitoarelor investigațiuni pe cari le necesită cercetarea demografică a populațiunii românești.

Deocamdată cercetările Institutului demografic nu s'au putut duce cu ușureala cuvenită, deoarece ele necesită fonduri importante pe cari guvernele i le-au pus la dispoziție cu mare sgârzenie. Este cazul s'o spunem fără înconjur, că psihologia conducătorilor poporului nostru nu s'a format încă până la gradul de a putea înțelege importanța unui atât de indispensabil așezământ în problemele evoluției noastre structurale. Ba dacă pe ici pe colo, unele mentalități au înțeles superioritatea statistice în legiferarea nevoilor noastre, în multe ocaziuni, se neglijează anume această superioritate, tocmai pentru că la noi nu necesitatea crează legea, ci invers: legea precede necesitatea. De aceea ne găsim în acel haos de legi și regulamente care la baza lui n'are nimic științific, ba de multe ori prevederile lor sunt contradictorii.

Dacă n'am ajuns încă să înțelegem rostul precis al unui așezământ de statistică, este și natural că funcționarea lui să fie legată de mari greutăți materiale. Așa se explică de ce în patru ani de zile abia am ajuns să cunoaștem cu ajutorul acestui așezământ,

numărul precis al populațiunii țării și numărul locuitorilor tuturoi localităților pe cari le înglobează țara în cuprinsul granițelor sale. Rezultatul este fără îndoială important, însă nu suficient, deoarece un așezământ de statistică bine finanțat, nu se mulțumește numai cu urmărirea evoluției numerice a populațiunii țării respective, ci se adâncește în cercetări și mai utile și aduce concluziuni și mai concrete. În afară de studierea cauzelor cari contribuiesc la creșterea sau scăderea cifrei populației, institutul de statistică face investigațiuni din toate punctele de vedere și dă un tablou exact despre structura socială, economică, culturală și financiară a materialului uman, despre bogăția pe care acesta o posedă și despre cauzele cari promovează un fenomen sau altul. Așa văzută statistica unei țări, ea constituie un tablou vorbitor de toate calitățile și defectele pe cari le are un popor.

De sigur n'am ajuns încă la aceste rezultate. Dar dacă institutul nostru de demografie n'a putut înfățișa aceste date definitive, a încercat totuși să scoată la iveală mersul numeric al populațiunii românești, înregistrându-l într'o publicațiune specială care se prezintă în condițiuni tehnice și științifice superioare. Concluziunea a fost, că țara românească are o capacitate prolifică însemnată și anume un spor de un milion de suflete la fiecare patru ani de zile. Noutatea evenimentului ne-a fost adusă la cunoștință de toate ziarele, cu adausul că începând din 1 Ianuarie 1935, am intrat în al douăzecilea milion de locuitori. Ziarele au subliniat evenimentele cu mare satisfacție, iar mulți dintre conducătorii politici și spirituali ai țării au găsit cuvinte de laudă la adresa celui care conduce aceste cercetări, arătându-le ca pe mari rezultate cari trebuiesc elogiate.

Suflarea românească a fost cuprinsă fără îndoială de o bucurie lăuntrică justificată la vestea pe care am semnalat-o mai sus. Și pe bună dreptate. Superioritatea numerică a unei populațiuni este un factor de prestigiu al statului și primul element potențial în susținerea, apărarea și progresul lui. De aceea cu cât mai repede vom putea înmulți numărul populațiunii, cu atât forța de rezistență națională crește și nimic nu este mai reconfortant pentru o națiune, decât conștiința propriei sale consolidări. Căci să nu uităm să adăugăm, că în înmulțirea populațiunii revine națiunii dominante partea leului. Minoritățile conlocuitoare scad ca proporție în beneficiul nostru, conform aceluiaș comunicat, ceea ce înseamnă că în scurtă vreme (scurtă în raport cu viața unui popor) statul românesc va avea o națiune dominantă puternică cu mici împetrișări minoritare, cari mai mult vor defini statul național, decât să-l nege în caracterul său. De aceea înțelegem satisfacția cu care a fost salutat evenimentul menționat, de oamenii cari îi văd însemnătatea lui în adevărata valoare pe care o reprezintă.

Există însă un dar în această mare problemă a înmulțirii populației care trebuie rezolvat și anume pe o cale mai anevoioasă decât chiofele de satisfacție cu cari s'a remarcat evenimentul. Trebuie adevărat să ne gândim că odată cu saltul populației, salt așa de rapid încât în patru ani de zile înregistrăm un surplus de un milion de suflete, se ridică și problema posibilității de viață a celor noi veniți, care trebuie temeinic și în prealabil pregătită și soluționată. Este cu atât mai necesar să soluționăm această chestiune, cu cât timpul va aduce cu siguranță o ameliorare în mortalitatea țării noastre care este actualmente de 17.6‰, și cu ea ne aflăm în punctul record al mortalității de pe glob. Presupunând deci că vom ajunge la procentul de mortalitate al țărilor mai bine organizate din punct de vedere eugenic și sanitar, (Austria 10.6‰, Grecia 9.9‰, Letonia 9‰, Germania 8.4‰, Franța 7.8‰, ca să nu râvnim decât la aceste cifre medii, căci există țări cu procente de mortalitate și mai inferior) ritmul de înmulțire al populației românești se va precipita și vom ajunge în scurt timp la cifre surprinsătoare. În această situație trebuie organizat cadrul economiei noastre naționale, pentru ca ea să fie în stare să întrețină în bune condițiuni tot surplusul care se va forma.

Nu este greu de precizat încotro urmează să fie îndreptate aceste pregătiri pentru economia românească să fie capabilă să dea posibilități de trai, unei populații sporite. Pentru aceasta vom observa în prealabil că țara românească nu se poate găsi în perspectiva de a poseda colonii, pe de o parte pentru că odată cu inaugurarea politicii de pace asemenea expediții sunt excluse, iar pe de altă parte, pentru că chiar dacă ar fi posibile expedițiile menționate, nu vedem încotro ne-am întoarce privirile, abstracție făcând de lipsa completă a mijloacelor necesare unor asemenea războaie. În consecință pregătirea economiei naționale va trebui asfel făcută, ca tot sporul de populație să-și găsească posibilitatea de trai, deocamdată în granițele actuale ale țării. Zicem deocamdată, pentru că câtă vreme n'am ajuns la situația de a putea scoate din pământul românesc înzestrat cu atâtea bogății naturale, toate forțele sale productive, nu trebuie să ne gândim la emigrări de populație. Este necesar deci să ne fortificăm aici la maximum și abia apoi, forțați de împrejurări, să ne punem problema cum și unde am putea plasa surplusul de populație, pentru că ființa românească, cultura și spiritualitatea ei, să trăiască nestingherite și neexpuse la dispariție.

În ce măsură pământul românesc poate să întrețină un surplus de populație, nu este greu de precizat. Pentru aceasta trebuie să ne gândim că densitatea medie a locuitorilor în țara noastră este de cca. 64 suflete pe km.² Dacă ne gândim însă că țări agricole cu metode mai perfecționate de a munci pământul,

au densități de populație mult superioare precum: Ungaria 95 loc. pe km.², Dania 84 loc. pe km.², Portugalia 73 loc. pe km.², Catalania 85 loc. pe km.², ușor ne putem da seama că chiar rămânând în actuala structură economică, (agricultura ca ramă principală de ocupație) populația României se poate urca în bune condițiuni, la cel puțin 30 milioane suflete. Evident când am ajuns la această cifră nu ne-am comparat cu Olanda, deoarece deși această țară este la prima vedere agricolă, în realitate veniturile ei derivă din surse cumulate, în special din capitalurile investite în marile întreprinderi industriale și comerciale din afara hotarelor, ceea ce la noi nu este și nu va fi multă vreme cazul. Pentru a putea ajunge la o metodă agricolă mai superioară, este necesar să punem la contribuție toate eforturile mobilizând toate energiile cari ar putea să ne ajute la aceasta. Să ne desbărăm deci de a crede că vorba are vreun rezultat palpabil în această acțiune. Este necesar să intervină fapta, căci în situația de astăzi nu se mai poate continua, chiar dacă am presupune că în evoluția numerică a populației, a intervenit o stagnare a dinamismului și înmulțirea ei este exclusă.

Racile agriculturii românești sunt prea cunoscute pentru a le mai insera aici. Totuși se accentuează mereu asupra pericolului lor spre a preveni cât mai de vreme cataclismele. Între alții, s'a ocupat cu aceste racile în ultimul timp, dl profesor G. Ionescu-Sisești în Ziarul „Argus“ din 17 Ian. 1935, în articolul: „De ce suntem săraci“. Ridicând aceste racile, agricultura românească va fi în stare să dea hrană la o populație mărită cu 15—20 milioane locuitori.

Mărirea populației cu 15—20 milioane suflete pe baza unei agriculturi rașionale și perfecționate se va putea face abia în decurs de 50—60 de ani, chiar dacă admitem un ritm de sporire incomparabil mai superior decât cel constatat actualmente. În acest răstimp avem suficient răgaz să medităm asupra pașilor de viitor, cari trebuie să întreprinși pentru a transforma economia românească, în vederea găsirii și a altor surse de trai decât agricultura. Acum intervine problema industriei. Țările industriale au o densitate de populație mult mai mare decât cele agricole. Astfel:

In Belgia	sunt	272	loc. pe	km ²
„ Anglia	„	262	„	„
„ Germania	„	141	„	„
„ Italia	„	141	„	„

Aceste date ne spun că cu bune prevederi și din timp studiate, țara românească poate să cuprindă o populație de cca. 45 milioane locuitori. Posibilitățile noastre industriale sunt unanim recunoscute. Ele ar putea forma obiectul a numeroase instalațiuni și întreprinderi cari să schimbe complet structura populației noastre.

În țărilor industriale popoarele trăesc mai mult în conglomeratiuni urbane, formând adevărate debușee pentru produsele populațiunii rurale. Câteva date statistice ne vor da dovezi puternice de cum poate să evolueze ca așezare populația unei țări, în raport cu structura sa economică-socială. Astfel de unde în România avem 79.9% populație rurală și 20.10% populație urbană, Anglia are acest raport tocmai inversat, adică 79.7% populație urbană, și 20.3% populație rurală, Franța are la rândul ei: 50.9% populație rurală și 49.1% populație urbană. Cifrele sunt singure în stare să ne spună ce însemnează inversarea structurii sociale a țării, prin isoarele de trai pe cari le oferă industria. În primul rând vom ajunge a stăpâni cu desăvârșire orașele. În momentul când surplusul rural va putea să se suprapună păturii orășenești, ca urmare a unei industrializări, vom putea spune că avem în mână cheia de apărare a țării.

Vine apoi în al doilea rând echilibrarea structurii păturilor populațiunii cu avantajul posibilității de a se forma o burghezie românească, clasă socială care se opune extremelor și mult utilă în epocile de criză.

Iată dar, cari sunt datele problemei fundamentale în situația demografică în care ne găsim. Să nu rămânem deci numai cu exclamațiunile de bucurie și satisfacție. Bucuria trebuie confirmată prin muncă întreprinsă pentruca să pregătim de pe acum viitoarelor generațiuni o soartă compatibilă cu cerințele timpului. Vreme avem destulă, să lăsăm la o parte superficialitatea chiotelor pentruca printr'o previziune naturală să ajutăm acestui neam, pe care pretindem că-l servim, să se ridice din primitivitatea în care se găsește.

Ing. GH. BRĂNDUȘ.

Sfaturi în legătură cu încheierea bilanțurilor pe 1934.

Având în vedere, că bilanșurile pe 1934 ale băncilor vor trebui încheiate pe baza dispozițiilor Legii pentru organizarea și reglementarea Comerțului de bancă și considerând că pentru întâia oară este vorba să se facă toate bilanșurile după unul și acelaș model („bilanșul-tip“), ne-am adresat dlui Ioan Rebegea, directorul Contabilității băncii „Albina“ și președintele Comitetului nostru de censored, cu rugarea să binevoiască a da cuvenitele lămuriri în această materie.

D-Sa a binevoit să-și exprime părerile în cele ce urmează:

„Cum trebuie să executăm din punct de vedere contabil, dispozițiunile legii lichidării datoriilor agricole și urbane, pentruca Bilanșul băncilor dela finea

„anului 1934 să fie cât mai real și în conformitate cu dispozițiunile Regulamentului legii pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă?

„Aceasta este întrebarea, care ni s'a adresat de către multe bănci membre ale „Solidarității“ și suntem siguri că întrebarea aceasta și-a pus-o de nenumărate ori, fiecare contabil, dar mai ales acei contabili cari sunt încredințați de bănci, cu încheierea Bilanșului.

„În cele ce urmează ne vom strădui să răspundem la întrebarea de mai sus și să dăm unele sfaturi, cari urmate credem că vor contribui în bună parte la soluționarea unei probleme destul de complicate.

„Toate plasamentele băncii, în împrumuturi, se vor clasifica, după o minuțioasă cercetare în două categorii:

„I. Debitori cari nu beneficiază de nici unul din favorurile legii lichidării datoriilor agricole și urbane și

„II. Debitori, cari beneficiază de favorurile legii lichidării datoriilor agricole și urbane.

„Terminând selecționarea, debitorii fiecărei grupe se vor împărți în alte 2 grupe și anume:

„1. Debitori a căror polițe se află în portofoliul băncii și

„2. Debitori a căror polițe sunt reescontate la B. N. R. sau alte bănci.

„După terminarea acestor lucrări, urmează separarea prin contare a debitorilor beneficiari ai legii, de ceilalți debitori, precum și a debitorilor, cari prin reescont au trecut în portofoliul altor bănci.

„Pentru acest scop se va deschide în Maestru următoarele conturi:

„a) Debitori agricoli beneficiind de legea lichidării datoriilor din 7/4 1934;

„b) Debitori urbani beneficiind de legea lichidării datoriilor din 7/4 1934;

„c) Debitori beneficiind de art. 50 sau 52 din legea lichidării datoriilor din 7/4 1934;

„d) Debitori beneficiind de legea lichidării datoriilor din 7/4 1934 în portofoliul altor bănci;

„e) Perderi rezultând din aplicarea legii datoriilor din 7/4 1934 (art. 73).

„Terminate și aceste lucrări se vor conta do-bânzile pe 7 Aprilie 1934 cu procentul stabilit de lege, pentru debitorii de sub a), b) și c), debitând conturile corespunșătoare ale diferitelor categorii de debitori și creditând contul „Perderi rezultând din aplicarea legii datoriilor din 7/4 1934“ sau alt cont, dacă conducerea băncii va hotărî să dea altă întrebunșare acestor dobânzi.

„Urmând acestor sfaturi, băncile au stabilit creanșele debitorilor beneficiari ai legii lichidării datoriilor pe 7 Aprilie 1934, cari creanșe trebuie reduse conform legii și anume:

„a) Debitorilor agricoli cu 50%;

„b) Debitorilor urbani cu 20%.

„și c) Debitorilor beneficiari ai art. 50 resp. 52 „din lege cu procentul stabilit prin acorduri amiabile „sau prin comisiune. Debitorilor, cari încă n'au obținut aceste hotărâri, propunem o reducere de 50%, urmând să se facă reducerea definitivă, când se va da hotărârea.

„Reduceri în plus acordate de lege debitorilor „cari își vor achita datoriile în termen mai scurt, se vor face atunci, când debitorii vor îndeplini condițiunile prevăzute în lege.

„Reduceri creanțelor amintite se vor face prin „debitul contului e) „Perderi rezultând din aplicarea „legii datoriilor din 7/4 1934 (art. 73).

„Creanțele față de debitorii beneficiari ai legii „datoriilor etc., cari creanțe se găsesc în portofoliul altor „bănci, vor fi contate în contul de sub d) cu valoarea „nominală a datoriei.

„Repartizarea definitivă, după categorii, se va „face de acord cu băncile în portofoliul cărora se „găsesc polițele.

„Totasemenea și reducerea creanței, conform legii.

„Perderile după aceste creanțe cad în sarcina „băncilor, în portofoliul cărora se găsesc polițele, deci „nu influențează Bilanțul băncilor, cari au reescontat „aceste creanțe. Ele vor fi înregistrate la „Activ“ cât „și la „Pasiv“ cu aceeași sumă.

„Urmate cu conștiințiozitate aceste sfaturi se va „încheia cu ușurință Bilanțul-tip stabilit prin art. 48 „din Regulamentul Legii pentru organizarea și regle- „mentarea comerțului de Bancă.

„Regulile de urmat la întocmirea Bilanțului-tip „sunt pe larg descrise în art. 49—56 din Regulamentul „Legii pentru organizarea și regulamentarea comer- „țului de Bancă.

„Revista Economică“ în Nr. 39—42 din 1934, „a reprodus din „M. O.“ Nr. 222 din 26/9 1934 Re- „gulamentul amintit“.

IOAN REBEGA.

Atât în numele revistei, cât și în numele „Solidarității“, mulțumim și pe această cale dlui Rebega pentru osteneala pe care și-a dat-o cu explicațiunile de mai sus — explicațiuni necesare în vederea încheierii bilanțurilor băncilor noastre pe 1934.

Situația.

Bursa se prezintă foarte bine, fluctuații în sus și jos cu diferențe de cursuri destul de frumoase se succed foarte des.

Inceputul urcărilor a fost încurajat de fermitatea hârtiilor românești cotate la Paris, cari în luna Ianuarie s'au urcat acolo cu peste 20%, apoi a contribuit mult la mișcarea haussistă ce stăpânește bursa și

faptul, că aurul și valutele s'au urcat în luna Ianuarie cu peste 10%.

Pe aceste baze răzimându-se, specula a exploatat toate evenimentele politice și economice în cari har Domnului avem surprize aproape zilnice. Starea energică în care se află comerțul exterior, năcazurile bugetare, greutățile valutare etc. aduc aproape zilnic indicii pentru speculațiuni.

Mișcările din luna Ianuarie au fost generale cu urcări în toate compartimentele, acțiuni, efecte, valute.

La Bancare:

Banca Națională dela 5160 la 5600

Banca Românească dela 333 „ 372

Creditul Industrial dela 537 „ 600

La Petrolifere:

Astra Română dela 600 „ 750

Creditul Minier dela 280 „ 325

De remarcat este că Astra Română este mult mai scăzută aici ca la Paris, unde paritatea ei este Lei 780 socotind francul francez 11 Lei.

La Industriale:

Reșița dela 430 la 500, Letea dela 635 la 740, Mica dela 1270 la 1460 și STB. dela 1810 la 2150. Momentan industrialele formează compartimentul cel mai promișător al bursei.

La efecte:

Rentele externe stabilizarea și dezvoltarea sunt foarte ferme, plătindu-se cuponul în Lei aur. Mai contează la speculă Exproprierea. Toate acestea au avut în Ianuarie urcări de circa 10%.

Scrisurile funciare sunt foarte neglijate.

În Imprumul înzestrării după ce s'a făcut cursul de inaugurare de 74% au fost continu oferite azi atingând cursul de 60% și cu tendință slabă.

Aurul, valutele au avut urcări de peste 10%.

La finea săptămânei trecute bursa a dat oarecari semne de slăbiciune. S'au făcut mari vânzări de realizare. Scăderile rezultate au atras însă în bursă oarecari cumpărători. Urmarea este că cursurile și-au revenit tinzând în sus.

(București).

REMIZIER.

CRONICA

Banca Națională a României a convocat pentru ziua de 17 Februarie a. c. o *adunare generală extraordinară*.

La ordinea de zi este modificarea sau înlocuirea mai multor articole din Statutele Băncii; suprimarea tuturor articolelor cuprinse în capitolul IX. Dispozițiuni tranzitorii și înlocuirea lor cu dispozițiuni noi și în fine crearea unei Fundațiuni și dotarea ei pentru Cassa de pensuni și Ajutoare a Funcționarilor Băncii, Statutul acestei casse, precum și chestiunea Fondului pentru indemnizarea membrilor Consiliului General la încetarea mandatelor,